

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาชน

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๓๒๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาชน คำร้องดังกล่าวระบุว่า “นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคนิติมหาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินที่ผ่านมา ซึ่งมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้หัวหน้าพรรคนิติมหาชนจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

“สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคนิติมหาชน ซึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วปรากฏว่า เมื่อเลยเวลาที่พรรคนิติมหาชนจะต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ พรรคนิติมหาชนไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคนิติมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“...จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ต่อมา นายอ่อง เกตุสิงห์ รองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคนิติมหาชน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า พรรคนิติมหาชนยื่นแบบรายงานเงินไปเพียง ๓ วันเท่านั้น พรรคเพียงแต่เตรียมรายงานตามแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๘) เพื่อนำเสนอต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งเป็นเพียง

รายการเดียวที่บกพร่อง เพราะเจ้าหน้าที่ของพรรคนำส่งเอกสารล่าช้ากว่ากำหนด ซึ่งมีได้เป็นเหตุที่จะกล่าวอ้างการจงใจหรือเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงไม่ยื่นรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองภายในกำหนด อันเป็นความผิดพลาดที่ควรแก่การได้รับความกรุณาปราณีจากศาลที่จะพิจารณาบรเทาโทษ อีกประการหนึ่งพรรคมิเคยได้รับการเตือนจากนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ส่งแบบรายงานดังกล่าว และพรรคก็ยังมีเคยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งจะเห็นได้ว่าพรรคนิคมหาชนยังมิได้กระทำความเสียหายต่องบประมาณแผ่นดิน หรือบุคคล หรือนิติบุคคลใดๆ เลย

คำวินิจฉัย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิคมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคนิคมหาชนไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้น ยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

โดยที่มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติว่า “พรรคการเมือง ย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ....

(๒) ....

(๓) ....

(๔) ....

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

“....”

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามที่กล่าวแล้ว เห็นว่าพรรคนิติมหาชนมิได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและมีได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเวลาที่กำหนด คือ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปีตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคที่ว่านายทะเบียนไม่ได้เตือนให้พรรคส่งแบบรายงาน และว่าพรรคมิได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น เป็นข้อต่อสู้ที่ฟังไม่ขึ้น เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มิได้บัญญัติให้เป็นข้อต่อสู้ได้ จึงมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคนิติมหาชนจริงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้าง สำหรับคำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องเป็นบุคคลที่เพิ่งก่อตั้งพรรค มีเหตุบรรเทาโทษ ไม่ควรต้องยุบพรรค นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจอนุมัติตามคำขอดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวจึงเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ